

POSUDEK VEDOUCÍHO

K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Jméno diplomanta:	Michaela Kosinková
Téma práce:	Ohledání místa mimořádné události
Rozsah práce:	50 stran (od úvodu po závěr, včetně) 131 726 znaků – cca 73 normostran
Datum odevzdání práce:	4. 10. 2024
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu, náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody

Studentka Michaela Kosinková si za téma diplomové práce zvolila problematiku ohledání, a to konkrétně ohledání místa mimořádné události. Mimořádnými událostmi přitom v tomto kontextu rozumíme požáry, výbuchy, přírodní katastrofy, ale také havárie v průmyslových či zemědělských provozech a obdobné. Jedná se o téma kriminalisticky zaměřené, jehož praktické dopady však hrají velice významnou roli z hlediska trestněprávního šetření a posouzení vybraných druhů trestné činnosti (např. v případě trestných činů obecně nebezpečných, ale také trestných činů proti životnímu prostředí a dalších). Dojde-li totiž k mimořádné události, kterou zpravidla provází i větší škody na majetku, či dokonce ztráty na životech, je klíčové pro následné prověřování a vyšetřování provést správné, efektivní a úplné ohledání místa, kde k události došlo, a to včetně zajištění relevantních stop. Dění posledních měsíců a let ukazuje, že zvolené téma je pro praxi významné a setrvale aktuální. Navíc se jedná o problematiku pro zpracování nesnadnou, neboť je třeba obstarání a zahrnutí poznatků z oblasti kriminalistiky, trestního práva, ale i dalších disciplín. A to poznatků nejen teoretických, nýbrž i praktických. Úzká provázanost je zde především s prací hasičského záchranného sboru při zásahu na místě. Složitost rozboru i praxe tkví také v tom, že právě na místě trestněprávně relevantní mimořádné události dochází k vzájemné kooperaci složek IZS, jež vyžaduje striktní koordinovanost, vzájemné časové provázání a – v rámci možností neodkladných úkonů k záchraně života i majetku – postupy, které co nejméně negativně ovlivní následující vyšetřování. To je přílehlavě rozebráno například v podkapitole 4.3.1 práce, kde diplomantka popisuje roli vyšetřovatelů HZS při zjišťování příčin vzniku požáru, a uvádí, že až následně ohledává místo události policejní orgán (přičemž místo může být výrazně poznamenáno už hasebními pracemi).

Za cíl práce si diplomantka zvolila „zmapovat postupy a metody vyšetřovatelů at' již z řad policejního orgánu nebo hasičského záchranného sboru při ohledání míst mimořádných událostí a popsat je v jediném komplexním textu“. Současně si stanovila za úkol zaměřit se na rozdíly mezi „prostým“ ohledáním místa činu a ohledáním místa

mimořádné události, a následně vymezit, zda je stávající právní úprava problematiky dostatečná.

Obstarání vstupních údajů pro práci je spíše náročnější, neboť je nutné vycházet z pramenů knižních, ale také z interních předpisů (pokynů), relevantních vyhlášek a metodik. I právní úprava, kterou je nutno reflektovat, je pak poměrně roztržštěná. Obtížné může být i získání zahraničních pramenů, kterých však je pro komplexní pojetí problematiky, a především pro její pochopení a zhodnocení v přeshraničním kontextu, třeba. Diverzitu pramenů lze demonstrovat například i na podkapitole 4.5 práce, kde jsou zmíněny vybrané relevantní interní akty Policie ČR v kontextu zákonné právní úpravy, resp. úpravy v trestním řádu.

V textu je využito standardních metod zpracování, především se jedná o metodu deskriptivní navazující na analýzu obstaraných poznatků. Vycházeno bylo také z osobních konzultací. Diplomantka používá obvyklé metody výkladu, práce v tomto směru nikterak nevybočuje z obvyklých metod užívaných v kvalifikačních pracích.

2. Formální a systematické členění práce; úprava práce; konkrétní připomínky k práci

Práce je rozdělena do celkem šesti kapitol, nechybí ani nečíslovaný závěr a úvod. V první kapitole se diplomantka věnuje vymezení pojmu mimořádná událost (vč. například i radiální mimořádné události, nebo nutného odlišení od krizové situace), popisuje integrovaný záchranný systém a usiluje o kategorizaci mimořádných událostí. Od druhé kapitoly se zabývá specifikami vyšetřování mimořádných událostí (např. z hlediska typických stop nebo typických vyšetřovacích situací), aby následně v kapitole třetí rozebrala specifika a odlišnosti (běžného) místa činu a místa mimořádné události (diplomantka také vhodně poukazuje na str. 18 na odlišnosti mezi pojmoslovím místo činu a místo události). Ve čtvrté kapitole následuje obecnější pojednání o teorii ohledání místa, kde však vhodně opět je pozornost zacílena právě na mimořádné události. Průběh samotného ohledání místa mimořádné události je popsán v kapitole páté, kterou lze považovat za jádro diplomové práce. Je třeba ocenit snahu diplomantky o vytvoření metodiky ohledání, byť si je vědoma, že mohou nastávat velice odlišné situace, jak sama na str. 29 konstatuje. V šesté kapitole následně nechybí informace o dokumentaci ohledání místa mimořádné události, ať už z hlediska tradiční písemné protokolace, nebo doprovodné obrazové či topografické dokumentace. Zmíněny jsou i nejnovější technické prostředky a metody (např. systém Spheron nebo skener FOCUS X130).

Členění práce je z pohledu vedoucího vhodně zvoleno, diplomantka postupuje od obecného ke konkrétnímu, a v textu vymezuje veškeré důležité oblasti související s ohledáním místa mimořádné události. Díky zvolené systematické je text přehledný a z pohledu čtenáře dobře srozumitelný co do posloupnosti předkládaných informací.

V práci nebyly vedoucím zaznamenány relevantní věcné nedostatky, práce je na dobré odborné úrovni, hloubka provedené analýzy je postačující. Z práce je patrné, že diplomantka problematiku diskutovala s odborníky z praxe, což se kladně projevilo na uvádění praktických poznatků. Vhodné je i uvádění statistických dat, např. na str. 5.

Na stranu druhou je nutné poznamenat, že některé části práce jsou dosti obecné, například v částech, kde dochází k vymezení a rozdělení stop nebo k uvádění jednotlivých forem zavinění možné trestné činnosti. Je však správné, že i tyto obecnější pasáže obsahující spíše základní učebnicové poznatky zasazuje pisatelka do kontextu problematiky mimořádných událostí a vhodně je demonstrovuje na příkladech. Právě poměrně často se v textu vyskytující uvádění popisovaných skutečností na příkladech činí text pro adresáty přístupnějším a umožňuje plné pochopení problematiky i pro ty, kteří se

danou oblastí nezabývají. Ačkoliv je téma obsahově dosti široké, podařilo se předložit ucelený a relativně stručný výklad.

Textu by prospělo, pokud by se diplomantka ještě více zaměřila také na otázky možné mezinárodní spolupráce při vyšetřování mimořádných událostí, když ostatně sama nejen v úvodu konstatuje, že tyto případy často nabývají přeshraničních rozměrů. A právě celkové zlepšení mezinárodní spolupráce by jistě mohlo být také něčím, co by *pro futuro* přispělo vyšetřování mimořádných událostí. Tím však vedoucí práce neříká, by problematika byla v textu zcela opomíjena, neboť lze poukázat na podkapitolu 2.7 vztaženou k mezinárodní spolupráce při vyšetřování požárů. Případně by také bylo, pro účely dalších pojednání autorky o dané problematice, možné analyzovat zvolenou problematiku (tj. ohledání míst mimořádných událostí a spolupráci složek IZS) v některých sousedních státech. Pozor je třeba si dávat i na občasné opakování informací napříč textem, čehož si je však sama autorka (soudě dle jejího konstatování např. na str. 11) sama vědoma.

Celková úprava práce je zcela v pořádku, text je přehledný, formátování vhodně zvolené. Je též patrné, že práce prošla pečlivější jazykovou korekturou. Výskyt jazykových a formálních nedostatků je tak nízký a nekomplikuje srozumitelnost předloženého textu. Ze zmíněných drobných nedostatků lze uvést příkladmo: nesrovnalost v závorce na str. 6 ve druhé větě třetího odstavce; místy chybné psaní čárek ve větách (např. na str. 7 poslední věta; či v důsledkových/stupňovacích poměrech, např. první věta podkapitoly 5.5 na str. 34) nebo jazykovou nesrovnalost ve druhé větě závěru. Jde nicméně, jak už uvedeno, o nedostatky marginální a zanedbatelné.

Práce obsahuje veškeré předepsané náležitosti jako je například abstrakt či seznam použitých pramenů.

Seznam pramenů je odpovídající zvolenému tématu, obsaženy jsou prameny tuzemské i zahraniční. Kvitovat lze také vycházení z interních předpisů a odborných článků. Text práce je původní, nebyly shledány znaky plagiátorství. Citování je prováděny řádně, jednotně a v souladu s citační normou.

Diplomantka při zpracování prokázala dobré analytické schopnosti, stejně jako schopnost samostatné tvůrčí práce. Její přístup ke zpracování byl převážně samostatný, práce byla sepsána v předem nastíněném časovém rámci. Ke vzájemné spolupráci s diplomantkou nemá vedoucí práce žádných výhrad, jeho podněty v průběhu psaní byly řádně reflektovány a do textu obsaženy.

3. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce:	Vytýčený cíl práce, kterým bylo zmapování postupů a metod při ohledání (a vyšetřování) mimořádných událostí, byl naplněn.
Samostatnost při zpracování práce včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství:	Diplomantka prokázala odpovídající schopnost samostatné tvůrčí práce, o čemž svědčí předložený text. Vedoucí práce neshledal známky plagiátorství, čemuž odpovídá i výsledek kontroly v SIS v systému Theses.cz (4 %) a v systému Turnitin (22 %).

Logická stavba práce:	Předložený text má logickou a funkční strukturu, kapitoly na sebe vhodně navazují a předkládané informace jsou i díky vhodně zvolené stavbě práce srozumitelné také širší veřejnosti nezabývající se předmětnou problematikou. Blíže se k logické stavbě práce vedoucí již vyjádřil výše.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací:	Práce se zdroji je korektní, počet tuzemských i zahraničních pramenů je odpovídající a standardní. Citování bylo provedeno řádně a v souladu s předepsanými citačními normami.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):	Hloubka provedené analýzy je dostatečná a zcela odpovídající zvolenému tématu. Diplomantka dokázala v textu ucelit informace z mnoha pramenů tak, aby byla předložena srozumitelná stať shrnující základní poznatky a přinášející také nové podněty.
Úprava práce (text, grafy, tabulky):	Práce neobsahuje tabulky a grafy, což však vzhledem k volbě tématu nejde k její tíži. Formální úprava práce je zcela v pořádku, nevykazuje žádné výraznější nedostatky.
Jazyková a stylistická úroveň:	Text práce je čtivý, srozumitelný a přehledný. Stylistická úroveň je odpovídající. Ke konkrétním dílčím nedostatkům, které jsou však spíše zanedbatelné, se již vedoucí vyjádřil výše v posudku.

4. Doporučení/nedoporučení práce; otázky k zodpovězení při obhajobě

Celkové zhodnocení:

Předložená diplomová práce je odpovídajícím a kvalitním zpracováním zvolené (a ne zcela tradiční) problematiky. Vybrané téma kladlo na diplomantku poměrně vysoké nároky, už protože se nejedná o téma častěji zpracovávané v rámci kvalifikačních prací. Současně jde o oblast, která vyžaduje obstarání a sjednocení poznatků z vícero oborů, a to navíc nejen poznatků teoretických, nýbrž i poznatků z praxe. Činnost složek IZS a jejich koordinace rozhodně je problematikou nesnadnou, komplexní, ale ryze aktuální. Lze uzavřít, že diplomantka tuto náročnou problematiku dokázala obsáhnout a zpracovat na toto téma kvalitní a veškeré formální požadavky splňující diplomovou práci.

Předložená diplomová práce kolegyně Michaely Kosinkové po obsahové i formální stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Práci doporučuji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Diplomantka v závěru textu dospěla k závěru, že současná úprava samotného postupu ohledání je adekvátní a poskytuje dostatečný rámec pro výkon činnosti vyšetřovatelů. Doporučila však, aby došlo ke **zvážení legislativní úpravy některých pojmů s cílem větší srozumitelnosti a jednoznačnosti právních ustanovení**, a tak i vyšší efektivitě vyšetřování mimořádných událostí.

Tyto své náměty by mohla konkretizovat v rámci ústní obhajoby diplomové práce, tj. mohla by rekapitulovat, které konkrétní pojmy by navrhovala nově/odlišně definovat, a jakým konkrétním způsobem.

Navržený klasifikační stupeň v případě úspěšné obhajoby:

výborně (1) či velmi dobře (2)

V Praze, dne 27. 10. 2024

Marek Dvořák